

נספח (טבלאות)

מדינות ה-OECD

מדינה	סוג הערכאה	פסילת חוקים	שיטת בחירה	האם נבחרו מנכ"רים לבדם	מעורבות של משפטנים
ארצות הברית	עליון	כן	נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת), באישור הסנאט	כן	אין
גרמניה	חוקה	כן	בידי שני בתי המחוקקים, ברוב מוחלט ומיוחס: 8 נבחרים בידי הבונדסטאג ו-8 בידי הבונדסראט	כן	אין
צרפת	חוקה	כן	3 בידי נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת), 3 בידי נשיא הסנאט ו-3 בידי נשיא האסיפה הלאומית; כולם באישור בתי המחוקקים ⁴⁶⁶	כן	אין
קנדה	עליון	כן; פסקת התגברות	ראש הממשלה (ראש הרשות המבצעת), על סמך המלצה בלתי מחייבת של מועצה מייעצת	כן	המלצה מנהגית בלתי מחייבת
אוסטרליה	עליון	כן	ראש הממשלה (ראש הרשות המבצעת), לפי המלצת שר המשפטים	כן	המלצה מנהגית בלתי מחייבת
ניו זילנד	עליון	לא	שר המשפטים	כן	המלצה מנהגית בלתי מחייבת

466 בכל אחד מבתי המחוקקים יאושרו המינויים בפני ועדה פרלמנטרית הפועלת תחתיו, וביחס לבחירת נשיא המועצה החוקתית – בפני שתי הוועדות יחד. מינוי יידחה אם סכום ההצבעות נגדו בוועדה הרלוונטית (ובמקרה של נשיא המועצה החוקתית, בשתי הוועדות יחד) עומד על 60% מכלל המצביעים.

מדינה	סוג הערכאה	פסילת חוקים	שיטת בחירה	האם נבחר הציבור מכריעים לבדם	מעורבות של משפטנים
יפן	עליון	כן	הרשות המבצעת (עם אישור תקופתי במשאל עם)	כן	אין (פרט להמלצה מנהגית בלתי מחייבת במינוי נשיא בית המשפט)
בלגיה	חוקה	כן	הרשות המחוקקת, ברוב מיוחס, בשיתוף הרשות המבצעת	כן	אין
שווייץ	עליון	לא	הרשות המחוקקת	כן	אין
אוסטריה	חוקה	כן	11 בידי הרשות המבצעת ו-9 בידי בתי המחוקקים, ברוב רגיל	כן	אין
מקסיקו	עליון	כן	נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת), ככלל בשיתוף הסנאט (ברוב מיוחס)	כן	אין
צ'כיה	חוקה	כן	נשיא המדינה (שאינו ראש הרשות המבצעת, אך נבחר בבחירות כלליות), באישור הסנאט, ברוב רגיל	כן	אין
הונגריה	חוקה	כן	הרשות המחוקקת, ברוב מוחלט ומיוחס	כן	אין
סלובקיה	חוקה	כן	הרשות המחוקקת, ברוב רגיל, בשיתוף נשיאת המדינה (שאינה ראש הרשות המבצעת, אך נבחרת בבחירות כלליות)	כן	אין
סלובניה	חוקה	כן	נשיא המדינה (שאינו ראש הרשות המבצעת, אך נבחר בבחירות כלליות), בשיתוף הרשות המחוקקת (ברוב מוחלט)	כן	אין
פולין ⁴⁶⁷	חוקה	כן	הרשות המחוקקת, ברוב מוחלט	כן	אין
אסטוניה	עליון	כן	נשיא בית המשפט העליון – בידי הרשות המחוקקת, ברוב רגיל, על פי הצעת נשיאת המדינה (שאינה ראש הרשות המבצעת); יתר שופטי בית המשפט העליון – בידי הרשות המחוקקת, ברוב רגיל	כן	נשיא בית המשפט העליון – אין; יתר שופטי בית המשפט העליון – המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחר הציבור

467 המדינה נמצאת בעיצומו של משבר חוקתי משמעותי, ולפיכך ייתכן שהאמור כאן ישתנה בקרוב.

מדינה	סוג הערכאה	פסילת חוקים	שיטת בחירה	האם נבחר הציבור מכריעים לבדם	מעורבות של משפטים
אירלנד ⁴⁶⁸	עליון	כן	הרשות המבצעת	כן	במועמדים שהם שופטים מכהנים – אין; במועמדים שאינם שופטים מכהנים – המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת
הולנד	עליון	לא	שר המשפטים, בהמלצת הרשות המחוקקת, המגובשת ברוב רגיל	כן	המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת
דנמרק	עליון	כן	שר המשפטים, על סמך המלצה בלתי מחייבת של ועדה	כן	המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת
שוודיה	עליון	כן	הרשות המבצעת, על סמך המלצה בלתי מחייבת של ועדה	כן	המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת
נורבגיה	עליון	כן	הרשות המבצעת, על סמך המלצות בלתי מחייבות של ועדה ושל נשיא העליון	כן	המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת של משפטים שמונו בעצמם על ידי נבחר הציבור
פינלנד	עליון	לא; פסקת התגברות	נשיא המדינה (מראשי הרשות המבצעת), על סמך המלצה בלתי מחייבת של בית המשפט	כן	המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת
איסלנד	עליון	כן	שר המשפטים, על פי המלצת ועדה (עם אפשרות סטייה מסוימת)	כן	המלצה סטטוטורית מחייבת עם מנגנון התגברות פוליטי
לטביה	חוקה	כן	3 בידי הרשות המחוקקת, ברוב רגיל, 2 בידי הרשות המבצעת ו-2 בידי בית המשפט העליון; כולם באישור הרשות המחוקקת , ברוב מוחלט	5 שופטים – כן 2 שופטים – לא	5 שופטים – המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת 2 שופטים – מעורבות מחייבת
ליטא	חוקה	כן	3 בידי יו"ר הפרלמנט, 3 בידי נשיאת המדינה (שאינה ראש הרשות המבצעת, אך נבחרת בבחירות כלליות) ו-3 בידי נשיא בית המשפט העליון; כולם באישור הרשות המחוקקת , ברוב רגיל	6 שופטים – כן 3 שופטים – לא	6 שופטים – אין 3 שופטים – מעורבות מחייבת של משפטים שמונו בעצמם על ידי נבחר הציבור

468 קיימת יוזמת חקיקה תלויה ועומדת, ולפיכך ייתכן שהאמור כאן ישתנה בקרוב.

מדינה	סוג הערכאה	פסילת חוקים	שיטת בחירה	האם נבחר הציבור מכריעים לבדם	מעורבות של משפטנים
איטליה	חוקה	כן	5 בידי נשיא המדינה (אינו ראש הרשות המבצעת; נבחר על ידי הפרלמנט), 5 בידי הרשות המחוקקת, ברוב מיוחס, ו-5 בידי הרשות השופטת	10 שופטים – כן 5 שופטים – לא	10 שופטים – אין 5 שופטים – מעורבות מחייבת
ספרד	חוקה	כן	8 בידי הרשות המחוקקת, ברוב מוחלט ומיוחס, 2 בידי הרשות המבצעת ו-2 בידי הרשות השופטת	10 שופטים – כן 2 שופטים – לא	10 שופטים – אין 2 שופטים – מעורבות מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחר הציבור
פורטוגל	חוקה	כן	10 בידי הרשות המחוקקת, ברוב מוחלט ומיוחס, ו-3 בידי שופטי בית המשפט לחוקה עצמם	10 שופטים – כן 3 שופטים – לא	10 שופטים – אין 3 שופטים – מעורבות מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחר הציבור
קוריאה הדרומית	חוקה	כן	3 בידי נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת), 3 בידי הרשות המחוקקת, ברוב רגיל, ו-3 בידי נשיא בית המשפט העליון (שנבחר בעצמו בידי נבחר הציבור)	6 שופטים – כן 3 שופטים – לא	6 שופטים – אין 3 שופטים – מעורבות מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחר הציבור
צ'ילה	חוקה	כן	3 בידי נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת), 3 בידי בית המשפט העליון ו-4 בידי בתי המחוקקים, ברוב מוחלט ומיוחס	7 שופטים – כן 3 שופטים – לא	7 שופטים – אין 3 שופטים – מעורבות מחייבת
בריטניה	עליון	לא	ועדה מקצועית, בשיתוף שר המשפטים, אשר לו מוקנית זכות סירוב והשפעה מוגבלת	לא	מעורבות מחייבת
לוקסמבורג	חוקה	לא	5 בידי ועדה מקצועית, באישור ובשיתוף הרשות המבצעת, ו-4 מתוקף תפקידיהם הסטטוטוריים	לא	מעורבות מחייבת
טורקיה ⁴⁶⁹	חוקה	כן	נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת) והרשות המחוקקת (ברוב מוחלט ומיוחס/מוחלט/רגיל – בהתאם לסבב ההצבעה בפרלמנט), מתוך רשימות מועמדים המגובשות ברובן על ידי גורמים משפטיים שונים	4 שופטים – כן 11 שופטים – לא	7 שופטים – אין 8 שופטים – מעורבות מחייבת

469 לאחר ניסיון ההפיכה הכושל, בשנת 2016, החל מנהיג המדינה במסע טיהורים, בין השאר בשורות בתי המשפט. כיוון שתהליכים אלו ממששים גם כיום, ישנו קושי רב לאמוד כהלכה את מערכת יחסי הכוחות שבין רשות השלטון במדינה.

מעורבות של משפטנים	האם נבחרו מציבור מכריעים לבדם	שיטת בחירה	פסילת חוקים	סוג הערכאה	מדינה
מעורבות מחייבת	לא	תפקידים סטוטוריים	כן	חוקה	יוון
מעורבות מחייבת	לא	ועדה שבה הסכמת המשפטנים נדרשת לבחירה במועמד	כן	עליון	ישראל

מדינות ארצות הברית (לפי סוג הליך הבחירה)

ש"ש מיזורי	נבחר ציבור, באמצעות ועדה שאתה רוב חבריה ממנים נבחר ציבור	נבחר ציבור	בחירות דמוקרטיות ישירות
1. איווה*	12. ניו יורק	1. אוקלהומה*	12. טקסס
2. אינדיאנה*	13. פלורידה*	2. אריזונה*	13. לואיזיאנה
3. אלסקה*	14. קולורדו*	3. דלאוור	14. מונטנה
4. דקוטה הדרומית*	15. קונטיקט	4. הוואי	15. מינסוטה
5. וואיומינג*	16. רוד איילנד	5. רמונט	16. מיסיסיפי
6. מיזורי*		6. טנסי*	17. מישיגן
7. קליפורניה*		7. יוטה*	18. נבדה
8. קנזס*		8. מסצ'וסטס	19. ניו מקסיקו*
		9. מרילנד*	20. פנסילבניה*
		10. נברסקה*	21. קנטקי
		11. ניו המפשייר	22. קרוליינה הצפונית
			11. וירג'יניה המערבית

* במדינה נערכות גם בחירות אשרור דמוקרטיות.

30 המדינות המובילות במדד הדמוקרטיה לשנת 2018 (לפי סדר דירוג)

מדינה	סוג הערכאה	פסילת חוקים	שיטת בחירה	האם נבחרו מרכיבים לבדם	מעורבות של משפטים
נורבגיה (1)	עליון	כן	הרשות המבצעת, על סמך המלצות בלתי מחייבות של ועדה ושל נשיא העליון	כן	המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת של משפטים שמונו בעצמם על ידי נבחרו הציבור
איסלנד (2)	עליון	כן	שר המשפטים, על פי המלצת ועדה (עם אפשרות סטייה מסוימת)	כן	המלצה סטטוטורית מחייבת עם מנגנון התגברות פוליטי
שוודיה (3)	עליון	כן	הרשות המבצעת, על סמך המלצה בלתי מחייבת של ועדה	כן	המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת
ניו זילנד (4)	עליון	לא	שר המשפטים	כן	המלצה מנהגית בלתי מחייבת
דנמרק (5)	עליון	כן	שר המשפטים, על סמך המלצה בלתי מחייבת של ועדה	כן	המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת
אירלנד (6-7) ⁴⁷⁰	עליון	כן	הרשות המבצעת	כן	במועמדים שהם שופטים מכהנים – אין; במועמדים שאינם שופטים מכהנים – המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת
קנדה (6-7)	עליון	כן; פסקת התגברות	ראש הממשלה (ראש הרשות המבצעת), על סמך המלצה בלתי מחייבת של מועצה מייעצת	כן	המלצה מנהגית בלתי מחייבת
פינלנד (8)	עליון	לא; פסקת התגברות	נשיא המדינה (מראשי הרשות המבצעת), על סמך המלצה בלתי מחייבת של בית המשפט	כן	המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת
אוסטרליה (9)	עליון	כן	ראש הממשלה (ראש הרשות המבצעת), לפי המלצת שר המשפטים	כן	המלצה מנהגית בלתי מחייבת
שווייץ (10)	עליון	לא	הרשות המחוקקת	כן	אין
הולנד (11)	עליון	לא	שר המשפטים, בהמלצת הרשות המחוקקת, המגובשת ברוב רגיל	כן	המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת

קיימת יוזמת חקיקה תלויה ועומדת, ולפיכך ייתכן שהאמור כאן ישונה בקרוב.

מדינה	סוג הערכאה	פסילת חוקים	שיטת בחירה	האם נבחר הציבור מכריעים לבדם	מעורבות של משפטנים
לוקסמבורג (12)	חוקה	לא	5 בידי ועדה מקצועית, באישור ובשיתוף הרשות המבצעת, ו-4 מתוקף תפקידיהם הסטטוטוריים	לא	מעורבות מחייבת
גרמניה (13)	חוקה	כן	בידי שני בתי המחוקקים, ברוב מוחלט ומיוחס: 8 נבחרים בידי הבונדסטאג ו-8 בידי הבונדסראט	כן	אין
בריטניה (14)	עליון	לא	ועדה מקצועית, בשיתוף שר המשפטים, אשר לו מוקנית זכות סירוב והשפעה מוגבלת	לא	מעורבות מחייבת
אורוגוואי (15)	עליון	לא	הרשות המחוקקת, ברוב מוחלט ומיוחס	כן	המלצה מנהגית בלתי מחייבת
אוסטריה (16)	חוקה	כן	11 בידי הרשות המבצעת ו-9 בידי בתי המחוקקים, ברוב רגיל	כן	אין
מאוריציוס (17)	עליון	כן	נשיא בית המשפט העליון – בידי נשיא המדינה (אינו ראש הרשות המבצעת; נבחר על ידי הפרלמנט); השופט הבכיר – בידי נשיא בית המשפט העליון; יתר השופטים – בידי ועדת משפטנים	נשיא בית המשפט העליון – אין; יתר השופטים – מעורבות מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחרי הציבור	כן; יתר השופטים – לא
מלטה (18)	חוקה	כן	ראש הממשלה (ראש הרשות המבצעת)	כן	נשיא בית המשפט לחוקה – אין; יתר השופטים – המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחרי הציבור
ספרד (19)	חוקה	כן	8 בידי הרשות המחוקקת, ברוב מוחלט ומיוחס, 2 בידי הרשות המבצעת ו-2 בידי הרשות השופטת	10 שופטים – כן 2 שופטים – לא	10 שופטים – אין 2 שופטים – מעורבות מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחרי הציבור
קוסטה ריקה (20)	חוקה	כן	הרשות המחוקקת, ברוב מוחלט ומיוחס	כן	אין
קוריאה הדרומית (21)	חוקה	כן	3 בידי נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת), 3 בידי הרשות המחוקקת, ברוב רגיל, ו-3 בידי נשיא בית המשפט העליון (שנבחר בעצמו בידי נבחרי הציבור)	6 שופטים – כן 3 שופטים – לא	6 שופטים – אין 3 שופטים – מעורבות מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחרי הציבור

מדינה	סוג הערכאה	פסילת חוקים	שיטת בחירה	האם נבחר הציבור מכריעים לבדם	מעורבות של משפטנים
יפן (22)	עליון	כן	הרשות המבצעת (עם אישור תקופתי במשאל עם)	כן	אין (פרט להמלצה מנהגית בלתי מחייבת במינוי נשיא בית המשפט)
צ'ילה (23-24)	חוקה	כן	3 בידי נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת), 3 בידי בית המשפט העליון ו-4 בידי בתי המחוקקים, ברוב מוחלט ומיוחס	7 שופטים – כן 3 שופטים – לא	7 שופטים – אין 3 שופטים – מעורבות מחייבת
אסטוניה (23-24)	עליון	כן	נשיא בית המשפט העליון – בידי הרשות המחוקקת, ברוב רגיל, על פי הצעת נשיאת המדינה (שאינה ראש הרשות המבצעת); יתר שופטי בית המשפט העליון – בידי הרשות המחוקקת, ברוב רגיל	כן	נשיא בית המשפט העליון – אין; יתר שופטי בית המשפט העליון – המלצה סטטוטורית בלתי מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחר הציבור
ארצות הברית (25)	עליון	כן	נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת), באישור הסנאט	כן	אין
כף ורדה (26)	חוקה	כן; פסקת התגברות חלקית	הרשות המחוקקת, ברוב מוחלט ומיוחס	כן	אין
פורטוגל (27)	חוקה	כן	10 בידי הרשות המחוקקת, ברוב מוחלט ומיוחס, ו-3 בידי שופטי בית המשפט לחוקה עצמם	10 שופטים – כן 3 שופטים – לא	10 שופטים – אין 3 שופטים – מעורבות מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחר הציבור
בוטסואנה (28)	עליון	כן	נשיא בית המשפט העליון – בידי נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת); יתר השופטים – בידי ועדת משפטנים	נשיא בית המשפט העליון – כן; יתר השופטים – לא	נשיא בית המשפט העליון – אין; יתר השופטים – מעורבות מחייבת של משפטנים שמונו בעצמם על ידי נבחר הציבור
צרפת (29)	חוקה	כן	3 בידי נשיא המדינה (ראש הרשות המבצעת), 3 בידי נשיא הסנאט ו-3 בידי נשיא האסיפה הלאומית; כולם באישור בתי המחוקקים ⁴⁷¹	כן	אין
ישראל (30)	עליון	כן	ועדה שבה הסכמת המשפטנים נדרשת לבחירה במועמד	לא	מעורבות מחייבת

471 בכל אחד מבתי המחוקקים יאושרו המינויים בפני ועדה פרלמנטרית הפועלת תחתיו, וביחס לבחירת נשיא המועצה החוקתית – בפני שתי הוועדות יחד. מינוי יידחה אם סכום ההצבעות נגדו בוועדה הרלוונטית (ובמקרה של נשיא המועצה החוקתית, בשתי הוועדות יחד) עומד על 60% מכלל המצביעים.